

Cena 1 zł.

Cena w Czechosłowacji: 3:50 Kč.

Nal. poczt. opl. ryczałtem.

Numer zawiera 20 stronic.

ŚWIATOWID

ILUSTROWANY KURJER TYGODNIOWY

Nr. 22 (147)

Sobota, 28. maja 1927

Rok IV.

KSIĘŻNA POŁA NEGRI.

Zaiste niebywale świetna karjera, o której na kilka lat przed wojną mało znana aktorka warszawska z pewnością nie marzyła: Pola Negri jest jedną z najgłośniejszych gwiazd filmowych, do niedawna była hrabiną, teraz przez swoje małżeństwo z księciem gruzińskim Sergiuszem Mdivani została księżną, a fotografię nowożeńców przed zamkiem w Rueil zamieszczają dzisiaj wszystkie wielkie ilustrowane pisma.

Fot. Henri Manuel, Paryż.

Z OBRAZÓW I NASTROJÓW WIOSENNYCH.

W prześlicznym, zwłaszcza w krasie wiosennej, parku hr. Potockich w Krzeszowicach pod Krakowem: motyw koło starego pałacu.
Fot. Henoeh.

Pokryta przecudnem kwieciem wiśnia z okolicy ruin zamku tenczyńskiego pod Krzeszowicami (Małopolska zachodnia).
Fot. Henoeh.

Łabędzie w parku Skaryszewskim w Warszawie.
Ag. fot. „Światowida” zdj. na pl. kr. „Alfa”.

Wodotrysk na pl. Nowomiejskim w Poznaniu z posągami Perseusza i Andromedy.
Ag. fot. „Światowida” zdj. na pl. kr. „Alfa”.

Sielanka à la Italia u źródła w okolicy klasztoru Karmelitów w Czernej pod Krzeszowicami.
Fot. Henoeh.

WOJSKOWI PRZEDSTAWICIELE OBCYCH PAŃSTW W WARSZAWIE

Ppułk. C. Grinbergs, attaché rep. lotewskiej.

Gen. dyw. Charpy, szef. misji wojsk. francuskiej w Polsce.

Pułk. szt. gen. Mario Roatta, attaché wojskowy i lotniczy król. Włoch.

Ppułk. Richard I. Mc. Kenney, attaché wojsk. przy Posel. Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn., w Warszawie.

Mjr. szt. gen. Higuti Kiitiro, attaché ces. japoński.

Ppułk. Ludwik Jacobsen, attaché rep. estońskiej.

Ppułk. Milivoi Tscholak Antitch, attaché wojsk. król. S. H. S.

Kpt. fregaty Alfred Richard, szef misji morskiej francuskiej w Polsce.

Pułk. Helsingius, attaché rep. fińskiej.

Ppułk. szt. gen. Rudolf Viest, attaché rep. czeskosłowackiej.

Mjr. Nicolaesco Aureljusz, attaché król. rumuńskiego.

Kpt. fregaty Oscar di Giamberardino, attaché król. włoskiej marynarki wojennej.

Prezydent Rzeczypospolitej w Łodzi.

Na uroczystość 28 pułku strzelców kaniowskich przybył do Łodzi p. Prezydent Rzeczypospolitej. Zdjęcie nasze przedstawia p. Prezydenta w towarzystwie wojewody Jaszczolta i innych dostojników, siedzącego podczas uroczystego nabożeństwa, po którym odbyło się poświęcenie sztandaru ofiarowanego przez miasto Łódź.

General Charpy w Zakopanem.

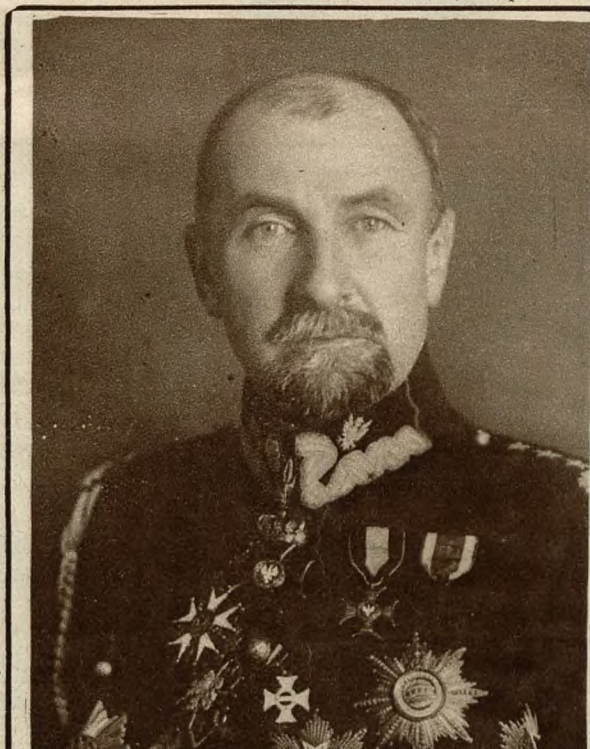
Szef Misji Francuskiej w Warszawie gen. Charpy (X) przybył wraz z Małżonką do Zakopanego, gdzie nasz korespondent zajął go wraz z komisarzem rządowym radcą Starosolskim i adjutantem por. 8-mego pułku ułanów Kukszem przed hotelem Bristol. H. Schabenbeck, Zakopane.

W Warszawie odbyło się posiedzenie komitetu budowy pomnika na cześć poległych lotników, którego twórcą jest prof. Wittig. Na naszym zdjęciu siedzą od lewej pp. wiceprezydent Jankowski, min. Niezabykowski, gen. Konarzewski, prof. Wittig, gen. Rydz-Smigły, mecenas Lednicki i min. Janicki.

Gen. Kazimierz Sosnkowski inspektorem armji. Po długiej, ciężkiej chorobie wróciwszy do zdrowia gen. Sosnkowski przybył do Warszawy i z rąk Marszałka Piłsudskiego otrzymał mianowanie inspektorem armji po ustąpieniu z powodu podeszłego wieku gen. Żeligowskiego. Ag. fot. „Światowida” zdj. na pł. kraj. „Alfa”.

General Tadeusz Rozwadowski w Warszawie. W rocznicę swego uwieszenia general broni Tadeusz Rozwadowski uwolniony został z więzienia na Antokolu w Wilnie i przeprowadzony do Warszawy. Po rozmowie z Marszałkiem Piłsudskim zamieszkał tamże. Gen. Rozwadowski będzie tedy odpowiadał z wolnej stopy.

Alegoria sportu. Znany art. malarz p. Włastimil Hofmann namalował na Wystawę Sportową, która odbędzie się z początkiem czerwca b. r. we Lwowie, obraz, przedstawiający alegorię sportu. Jest to pierwszy sportowy obraz polski o charakterze istotnie artystycznym.

Ag. fot. „Światowida” zdj. na pł. kr. „Alfa”.

Igrzyska I. pułku szwoleżerów w Parku Belwederkim. Pod nazwą „Wesoła Parada” odbyły się w ubiegłą niedzielę w Warszawie igrzyska konne I. pułku szwoleżerów. Podajemy tutaj jeden z fragmentów tej imprezy, urządzonej na cele kulturalno-oświatowe.

Igrzyska I. pułku szwoleżerów w parku Belwederkim. Z niedzielnej „Wesołej Parady” podajemy tutaj skok por. Wilczyńskiego na 1 m 40 cm, wykonany na „Damie”.

Ag. fot. „Światowida”, na pł. kraj. „Alfa”.

Zawody lekko atletyczne w Warszawie o mistrzostwo Polski. W biegu na 1500 m. zwyciężył p. Malinowski zyskując czas 42 min. i 10 sek. Zawodom przyglądała się bardzo liczna publiczność.

Ag. fot. „Światowida”, zdj. na pł. kraj. „Alfa”.

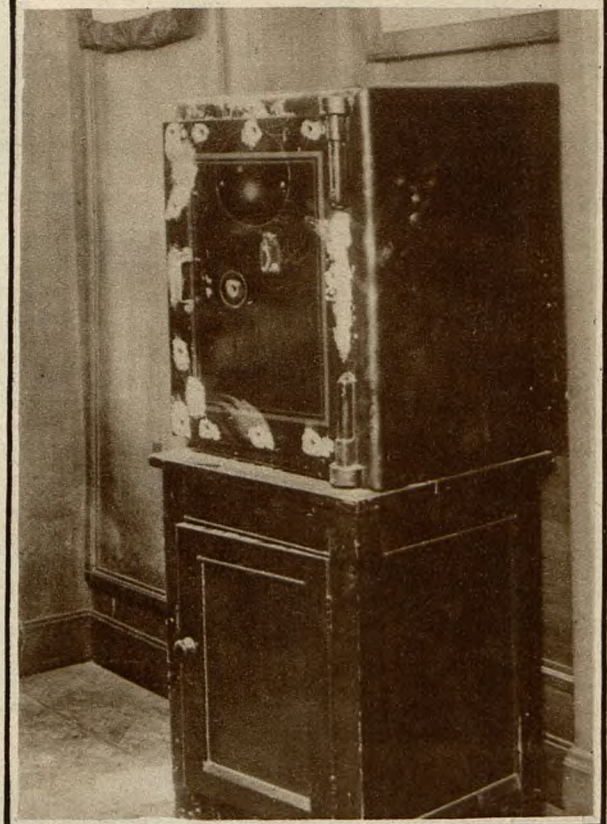
REWIZJA W LOKALU BOLSZEWICKIEJ MISJI HANDLOWEJ W LONDYNIE.

Powszechne wrażenie wywarła dokonana przez rząd angielski rewizja w lokalu londyńskiej misji handlowej sowieckiej pod firmą „Arcos”. Z naszych trzech zdjęć pierwsze przedstawia front budynku z nagroma-

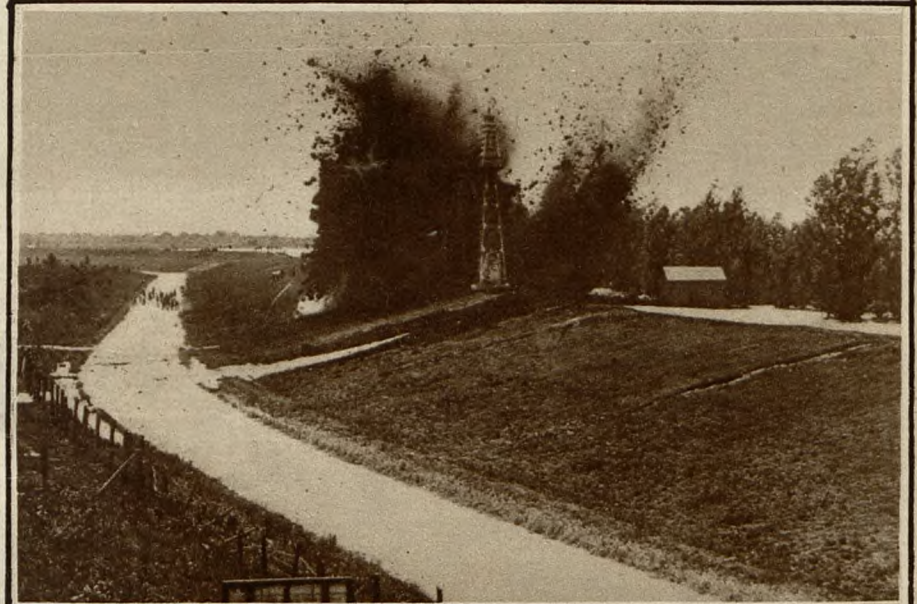
dzonym przed nim tłumem ciekawych. Na zdjęciu drugim widać wyłom w murze, dokonany przez policję angielską celem dostania się do zamurowanych skrytek. Ostatnie zdjęcie wreszcie przedstawia kasę

ogniotrwałą, w której policja znalazła podobno bardzo ważne dokumenty, odnoszące się do propagandy sowieckiej w Anglii.
R. Sennecke. Berlin.

Konferencja Małej Ententy w Jachimowie. W znanym czesko-słowackim uzdrowisku radioaktywnym w Jachimowie odbyła się konferencja pomiędzy ministrami spraw zagranicznych Czechosłowacji (p. Beneszem), Jugosławii (p. Marinkovicem) i Rumunii (Mitilinen). Zdjęcie nasze przedstawia min. Benesza (X) udzielającego informacji o tej konferencji dziennikarzom.
Central European Press. Praga.

Nowy Orlean uratowany! Groza, wisząca nad Nowym Orleanem w skutek wylewu rzeki Mississipi została w ostatniej chwili uchylona dzięki dokonaniu za pomocą wybuchu dynamitu sztucznego przerwanu tamy, co masie wezbranej wody umożliwiło odpływ w inną stronę.
Press Photo News-Service. Berlin.

Nienustraszony lotnik. Katastrofa, która spotkała Nungessera, nie odstraszyła jednak lotników od usiłowania przelotu ponad Atlantykiem. Oto fotografia lotnika amerykańskiego kap. Lindbergha, który sam jeden przebył samolotem olbrzymią przestrzeń z Nowego Yorku do Paryża w 33½ godzinach.

Odsłonięcie ruin miasta Herculaneum. Równocześnie z miastem Pompei i Herculaneum zostało w r. 70 skutkiem wybuchu Wezuwiusza zasypane popiołem i zalane lawą. Dotychczas prace archeologiczne dotyczyły się jedynie miasta Pompei, obecnie jednak rząd włoski w uroczysty sposób zainaugurował podobne badania ruin Herculaneum.

Usunięcie drażniącego pomnika. Magistrat m. Paryża na kilkanaście lat przed wojną postawił przed wspaniałą Bazyliką Sacre Coeur pomnik ateisty de la Barre, skazanego na śmierć w XVIII. w. Nowy zarząd Paryża pomnik ten kazał usunąć i postawić na mniej widocznym placu na przedmieściu.
Fot. Atlantic Berlin

CO NAM MODA NIE-SIE NOWEGO.

Chcecie się dowiedzieć panie, co nam moda niesie nowego? Zasadnicza linja jak wiadomo zmieniła się nie wiele, ale za to moda daje nam mnóstwo przemitych nowych drobiazgów, które choć same przez się niby mało znaczą, a jednak nadają charakter całej toalecie.

Oto n. p. modne są smokingi z pailletów. Nowość ogromnie oryginalna, i pomimo kontrastu błyszczących lusek do prostej linji smokinga, a może właśnie z powodu tego kontrastu bardzo efektowna.

Jak wiadomo ostatnią nowością mody kobiecej jest skóra węża. Skórą tego kusiciela matki Ewy przybiera się kapelusze, płaszcze, suknie, robi się z niej torebki, buciki i kwiaty do żakietu lub płaszcza. Złośliwi twierdzą, że kobieta wreszcie wystąpiła we właściwej swojej skórze.

Niebieski kolor jest najmodniejszy. W Paryżu widzi się poprostu całe symfonie niebieskie we wszelkich odcieniach.

Tak zwane „mascotki“ w kształcie słoni, chrabąszczy, kotków haftuje się na bluzkach sportowych sukienek.

Pasek jest ogromnie modny. Występuje on w przeróżnych formach. Widzimy wąskie paski z plecionej skóry z małymi klamkami. Paski ze skóry węża, jaszczurczej, albo z innych egzotycznych gatunków skóry. Czerwony pasek noszony jest chętnie, zwłaszcza do sukienki granatowej lub białej.

Białe żakietki do czarnych spódniczek noszone są bardzo chętnie.

Grochy, groszki i kropki — to ostatni krzyk mody.

Do każdej toalety winno się dobierać odpowiednią parasolkę, tak jak się dobiera kapelusz.

Panamski kapelusz, tak niegdyś modny, powraca znowu, chociaż w formie odmiennej, przystosowanej do obecnych fryzur chłopięcych. Miejsce czepeczka rannego zajęło czołko haftowane lub z koronki z kokietyrzną kokardą. Stroik ten bardzo ponętnie przedstawia się jako uzupełnienie pyjamy.

Oryginalna
pyjama z
trzech
części.

Ogromnie zgrabna
pyjama, zdobna
haftem wielkiego
jedwabnego kwia-
tu, ze spodniami w
kondygnację za-
kładek.

Szykowna i
tania pyja-
ma z sele-
dynowego
opalu.

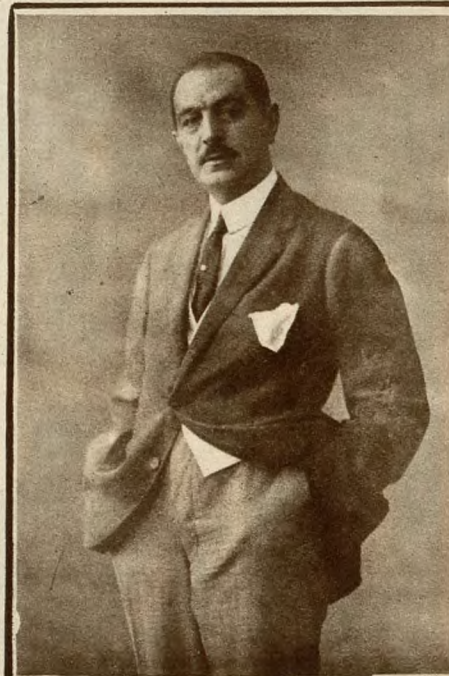
Najmodniejsza sukienka
fularowa.

Szykowny płaszcz kasha koloru
drap z kołnierzykiem i mankie-
tami ze skóry tej samej barwy.

N O W O Ś C I T E A T R A L N E.

Nowa sztuka Dario Niccodemiego. W chwili, gdy w Warszawie Teatr Mały obchodził niepywały, zwłaszcza przy obcej sztuce jubileusz: 250-te przedstawienie „Świtu, dnia i nocy” Teatr Miejski w Krakowie wystawił ostatnią nowość tegoż autora, Dario Niccodemi: „Maleństwo” w tłumaczeniu p. Zofii Jachimec-

kiej. Podajemy w środku scenę z „Maleństwa” z najmłodszą i najnowszą „gwiazdą” teatralną. p. Orkanówną, która w roli tej zdobyła wielki sukces. Zdjęcie na prawo jest portretem autora, jednego z najwybitniejszych współczesnych pisarzy włoskich, p. Dario Niccodemi, na lewo zaś podajemy podobiznę

p. Zofii Jachimeckiej, która przekładami i z Niccodemiego i z innych dzisiejszych autorów włoskich dała nam poznać obecną literaturę piękną tego narodu, w tak bliskich kulturalnych stosunkach z nami zawsze pozostającego.

Ag. fot. „Światowida”, zdj. na pl. kraj. „Alfa”.

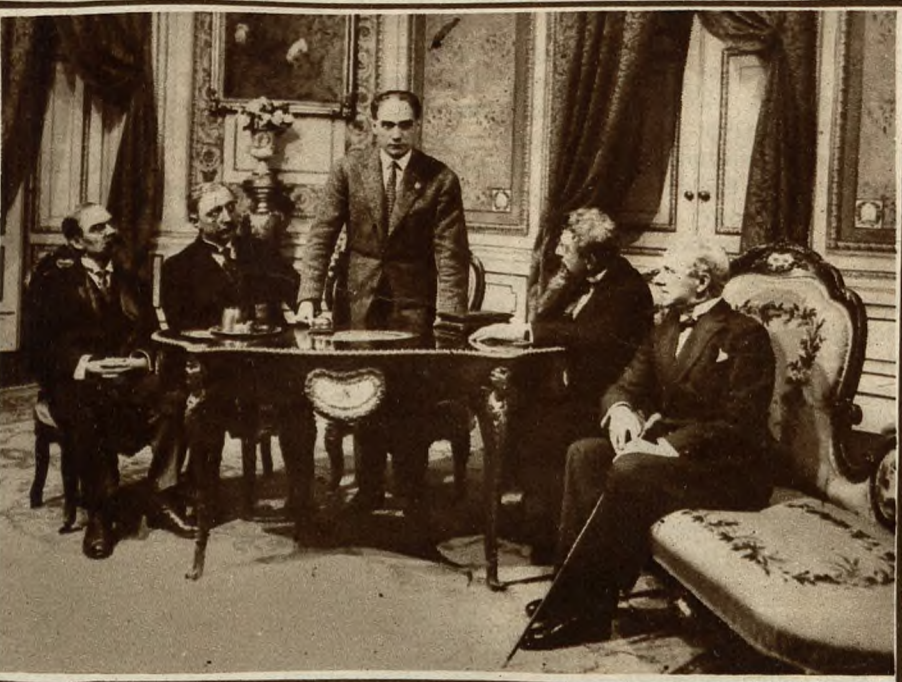

Jubileusz Wandy Siemaszkowej. Teatr Wielki we Lwowie święcił uroczyste 35-lecie pracy scenicznej jednej z najznakomitszych artystek naszej sceny, p. Wandy Siemaszkowej. Zdjęcie nasze przedstawia Jubilatkę, obsypaną kwiatami. Fot. M. Münz.

Z gościny czeskiej w Warszawie. Grupa artystów Divadlo-Varieté w Pradze występowała w Warszawie, sympatycznie przez naszą publiczność witana. Podajemy tutaj balet tego praskiego teatru, występującego na scenie teatru Nowości w Warszawie.

Ag. fot. „Światowida” zdj. na pl. kr. „Alfa”.

Polityczna satyra sceniczna. Warszawski Teatr Letni wystawił komedię węgierską Laszlo Fodora p. t. Premier w przekładzie J. A. Hertza. Sztuka ta jest satyrą na stosunki parlamentarne we Francji, gdzie zmiany gabinetu następują czasem bardzo szybko.

Zdjęcie pierwsze przedstawia scenę I. aktu, kiedy nowy prezes Rady Min. (p. Różycki) wygłasza przemówienie do liderów politycznych, kandydatów na min. w jego gabinecie. Siedzą od lewej do prawej pp. Kiernicki (min. oświaty Martin), Gelniewski (Toulin), Szarkowski

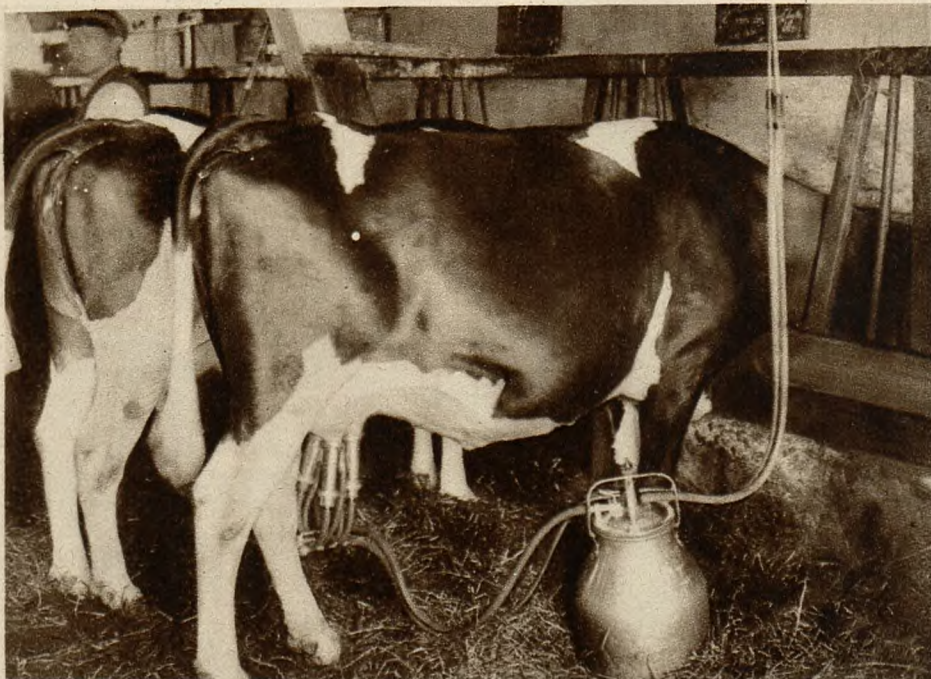

(Bardon) i Oranowski (Duvert) stoi w środku p. Różycki (premier). Zdjęcie drugie przedstawia scenę aktu III., kiedy Suichard, kochanka wszystkich premierów (p. Różańska) ofiarowuje p. premierowej (p. Smorsarska) perfumy własnego pomysłu.

„Światowid”.

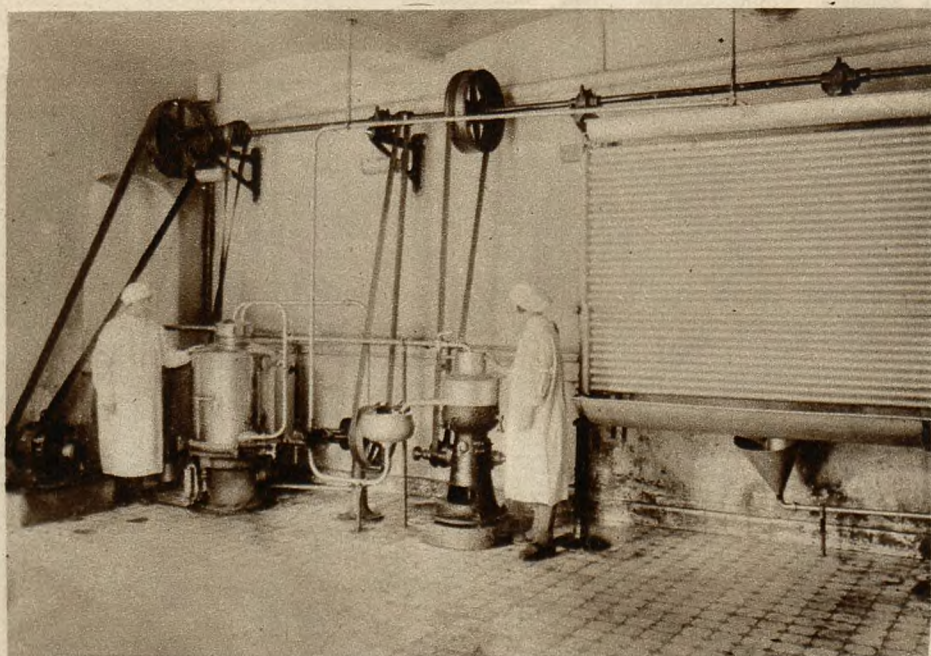
ADMINISTRACJA GOSPODARSTWA ROLNEGO I LEŚNEGO MAGISTRATU.

Mechaniczne dojenie krów w oborach na folwarku Rakowice.

Butelkowanie mleka.

Aparatownia miejskiej stacji mlecznej przy ul. Leszno Nr. 86.

Fragment z sadu owocowego na Mokotowie.

Ustąpienie Prezesa Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego dr. J. K. Steczkowskiego.

Ustępujący Prezes Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego, Dr. Jan Kanty Steczkowski, należy do nielicznych polskich finansistów i znawców bankowości o międzynarodowym autorytecie. Urodzony w 1862 r. w Dąbrowie, odbył studia prawnicze na uniwersytecie w Krakowie i Wiedniu, poczem przeszedł praktykę sądową i adwokacką. W 1892 r. otworzył własną kancelarię adwokacką we Lwowie. W 1899 r. został powołany na stanowisko dyrektora Galicyjskiej Kasy Oszczędności po znanym krachu tej instytucji. W latach 1906—1912 był dyrektorem Oddziału Austriackiego Zakładu Kredytowego dla Handlu i Przemysłu we Lwowie, a w 1913 r. został dyrektorem b. Banku Krajowego we Lwowie, na którym to stanowisku pozostawał przez czas wojny.

W 1917 r. obejmuje tekę skarbu w gabinecie Kucharzewskiego, a w 1918 r. zostaje mianowany premierem, pozostając nadal ministrem skarbu. W lipcu 1920 r. został powołany na naczelnego dyrektora b. P. K. K. P. a od listopada 1920 r. do września 1921 r. po raz drugi pełni obowiązki ministra skarbu. Następnie należał do najczynniejszych członków komitetu organizacyjnego Banku Polskiego, a po utworzeniu w 1924 r. Banku Gospodarstwa Krajowego został mianowany Prezesem Rady Nadzorczej tej instytucji.

Na stanowisku tem pozostaje blisko trzy lata, skierowując całyswoją zasób wiedzy, doświadczenia i energii na rozwój tego Banku. To też pod sprawem

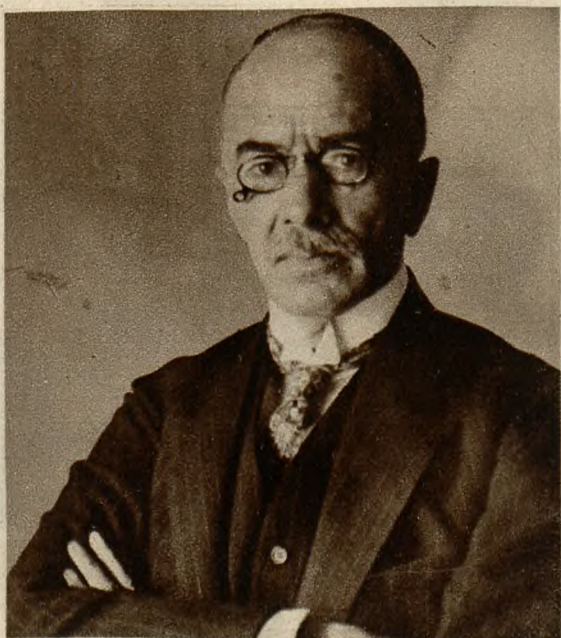
kierownictwem P. Prezesa Steczkowskiego Bank Gospodarstwa Krajowego rozwija się niezmiernie szybko, stając się w chwili obecnej największą obok Banku Polskiego instytucją kredytową w naszym kraju. Najlepszym tego dowodem jest wzrost sum bilansowych Banku Gospodarstwa Krajowego, które wynosiły w końcu 1924 r. 283 milj. zł., 1925 r. — 773 milj. zł., 1926 r. — 920 milj. zł. a 31- III. 1927 r. — 941 milj. zł. Pozatem instytucja ta narazie jest jedynym większym źródłem kredytu długoterminowego

kredytu w Polsce w formie listów zasawnych i obligacji komunalnych, których emisje przedstawiają się następująco: listów zastawnych 10 milj. zł. w zł., obligacji komunalnych — 12 milj. dolarów i 27 milj. zł. w zł. W dalszym ciągu B. G. K. odegrał niezmiernie doniosłą rolę w dziedzinie pomocy kredytowej dla naszego gospodarstwa w okresie ciężkiego kryzysu. Dzięki t. zw. kredytom sanacyjnym ułatwiono przebycie kryzysu szeregowi banków, zakładów przemysłowych i t. d. Równolegle z tem B. G. K. przeprowadził i finansował szereg inwestycji w ważnych placówkach gospodarczych, jak

np. „Ursus“, Starachowice, „Azot“ i inne, które przy pomocy B. G. K. rozszerzyły znacznie swe warsztaty. Dzięki wybitnej pomocy kredytowej ze strony Banku wybudowano w Kałuszu zakład koncentracyjny, dzięki któremu możliwem się stało intensywniejsze wykorzystanie krajowych bogactw potasowych. Wreszcie wymienić należy powołanie przez B. G. K. przy pomocy angielskiego kapitału do życia „Brytyjsko-Polskiego Banku Handlowego“ w Gdańsku, którego zadaniem jest popieranie stosunków handlowych Polski zagranicą. Jak widzimy: z powyższego dzięki

inicjatywie swego prezesa B. G. K. rozwinął się na bardzo szeroką skalę stając się twórczym i pożytecznym czynnikiem naszej gospodarki.

To też na stanowisku swem p. Prezes Steczkowski zdobył powszechne zaufanie tak u czynników rządowych jak u społeczeństwa. W dowód swych wysokich zasług udekorowany został ostatnio wielką wstęgą orderu „Polonia Restituta“.

Ożywczy wpływ kremu „Oxa“ na cerę.

Z dniem każdym wzbogaca się wiedza medyczna, a w ślad jej postępu kroczy lekarska kosmetyka. Mimo to lgnieśmy do konserwatyzmu, posługując się bezkrytycznie przestarzałymi kosmetykami i to często szkodliwymi. Od czasu pogłębienia nauki o odmładzającym znaczeniu soków z gruczołów dokrewnych, oraz ożywczym wpływie niektórych składników chemicznych na skórę, zmieniło się wiele i w wytwórczości kosmetycznej. Znikło przedewszystkiem złudzenie, jakoby sam tłuszcz, stanowiący dotychczas treść wszelakich kremów, miał ożywcze znaczenie dla skóry. Dlatego wycofała słusznie wytwórnia „Miraculum“ opierającą swą wytwórczość na najnowszych zdobyczach lekarskiej kosmetyki, krem cytrynowy, ponieważ spełniał jednostronnie jeno natłuszczenie nablónka. Dra Lustra natomiast krem „OXA“ owoc długoletniej pracy, czyniż adocść wszelkim postulatam, skierowanym ku ożywieniu cery, oraz zapobieganie przedwczesnemu jej starzeniu się. Radzę krem ten wcierać rano w skórę twarzy, a po 10 minutach wytrzeć wacikiem zwilżanym w ciepłym mleku. Po osuszeniu — przypudrować pudrem egzotycznym „Miraculum“. Od drugiego tygodnia wciera się krem „OXA“ na noc. Gdy sucha skóra marnieje poczyną, należałoby ożywić ją oprócz kremem „OXA“ — okładami z ciepłego mleka, ponieważ mleko ma wpływ ożywczy na skórę, dzięki zawartości surowicy.

Dr. Z. B.

**CUKRY
CZEKOŁADA
KARMELKI
«KRYSZTAŁ»
KRAKÓW.**

Nigdy
nie

doznasz
zawodu

używając wyłącznie

SIDI

Papier Gazowy

CELLOFIX

Papier Samolotujący

Najpewniejsze papiery
fotograficzne

KRAFT & STEUDEL

fabryka papierów fotogr. G.m.b.H., Dresden

Siec' zmarszczek znika dzięki kremowi MIXA

Chcąc usunąć zmarszczki, Panie nie powinny używać pódrow i kremów będących od 50 lat w użyciu, bo skóra od nich staje się błyszcząca a pory zatykają się zupełnie. Po jednorazowym użyciu Mix'y, która jest na naukowych zasadach oparta kombinacja kremu i pudru na cały dzień cera każdej z Pań staje się słodka, gładka o mlecznej białości i bez zmarszczek. Dobroczynne preparaty Mix'y upiększają cerę, usuwają zaczerwienienie. Od chwili wynalezienia cudownego środka, jakim jest Mixa, czerwona cera i zmarszczki zostały skazane na zagładę.

"Mixa" można nabyć we wszystkich odnośnych sklepach po cenie zł. 5.— za tubę.
 Generalne przedstawicielstwo: A. Bornstein & Co., Gdańsk, Boettchergasse 23/27. Tel.: Gdańsk 266-14. Konto czekowe: P. K. O. Poznań 207.170. Tylko przy tubach z nadrukiem firmy A. Bornstein & Co., dołączony jest sposób użycia w języku polskim i tylko za te gwarantujemy.

Orkiestra pp. Szüsslera, Pewznera, Sinkowa zdołała w krótkim czasie pozyskać wielkie powodzenie w Warszawie. Zespół wyżej uwidoczony nagrywa do mikrofonu umieszczonego przez P. Radio w miejscu koncertowania, (Kawiarnia) — ciesząc się niebywałym uznaniem wśród miłośników Radia.

Na prawo u dołu: Otwarcie linii kolejowej Chybie-Skoczów. Ruch na krótkiej tej, ale bardzo ważnej linii kolejowej, łączącej Górny Śląsk z Cieszyńskim rozpoczął się po uroczystym otwarciu w obecności p. wojewody Grażyńskiego i innych dostojników. Wśród obecnych był również zmarły w kilka godzin potem ś. p. dr. Michejda (X).

*

Poniżej: P. Ignacowa Mościcka na kuracji w Krynicy. Małżonka p. Prezydenta Rzeczypospolitej przybyła dla odbycia kuracji do Krynicy, powitana tam na dworcu kolejowym przez dyr. Nowotarskiego. Fot. Kokulski i Aga.

SAMA PANI MOŻE przekonać się o tem!

L ESCHNTZER'A
 maść i mydło

są to zupełnie pewnie działające, specjalne preparaty przeciw

PIEGOM

i plamom wątrobianym, których skuteczność nie została dotąd przez żaden inny preparat tego rodzaju osiągnięta.

Krem zł. 3.15 — mydło zł. 2.30.

Do nabycia w aptekach i drogeriach, gdzie niema, wprost u firmy:
 APTEKARZ DRANCZ I SKA BIELSKO.

Jeśli

cenicie
 swe zdrowie
 i nerwy

Jeśli dbacie o trwałość i oszczędność obuwia,
Jeśli pragniecie mieć chód lekki, elastyczny i elegancki,

Będziecie nosić tylko obcasy
 i zółwki gumowe
"BERSON".

Zgon i pogrzeb ś. p. dr. J. Michejdy. Przemawiając podczas bankietu z okazji otwarcia nowej linii kolejowej Chybie-Skoczów, burmistrz miasta Cieszyńska, adwokat dr. Michejda, zasłużony działacz na Śląsku Cieszyńskim, nagle załamał i zmarł z powodu paraliżu serca. Podajemy tutaj u góry portret Zmarłego, na lewo zaś fragment pogrzebu, który był potężną manifestacją żałobną nie tylko Cieszyńska, ale całej okolicy.

Fot. Piltner, Cieszyń.

HANS DOMINIK

JOHN WORKMANN

GAZECIARZ

Bez sprzeciwu wyszła matka do kuchni. Gdy drzwi za nią zamknęły się, rzekł John:

— Przestań się mazać Fred. Przecież nie jesteś starą babą.

— Nie, nie jestem — płakał Fred dalej — ale pomyśl, szliśmy z bratem przez Broadway i mieliśmy jeszcze kilka gazet do sprzedawania. Ja sprzedawałem gazetę jakiemuś panu, a Robert zatrzymał się przed wystawą. Stała tam prócz niego jakaś pani i dwóch chłopców. Nagle słyszę, jak ta pani woła na policjanta, chwyta mojego brata za ramię i krzyczy: „Ty drabie ukradłeś mi torebkę!” w tej chwili zbliża się policjant do brata, ludzkie gromadzą się i — pomyśl sobie, Johnie, z paczki gazet, którą mój brat miał, pod pachą wyciąga policjant małą, złotą torebkę z przerwanym, czy też przeciętym łańcuszkiem. Chociaż mój brat przysięgał, że torebki nie skradł, policjant zabrał go. Ach, Johnie, jeśli ty mu nie pomożesz, to będzie zgubiony.

John Workmann ściągnął mocno brwi.

— Brzydka historia, Fred — odezwał się po namyśle — zdaje się, że twemu bratu nic nie pomogę.

— Ale przecież wiesz, że Robert nigdy nikomu nic nie skradł.

— Dobrze, ale jak to udowodnić?

— Ty wszystko potrafisz. Musisz mi pomóc, inni chłopcy także mi radzili, bym poszedł do ciebie. Ty jesteś jedynym z pośród nas, który może coś poradzić.

— Spróbuję zrobić wszystko, co leży w moich siłach. Chodź ze mną pójdziemy do adwokata mister Benneta.

W pół godziny później był już John Workmann w biurze adwokata Mr. Franka i posłał mu kartę mister Benneta, która w tej właśnie chwili bardzo się chłopcom przydała. Adwokat przyjął Johna Workmanna i Freda Barney'a, wysłuchał uważnie opowiadania i zauważył:

— Nie mogę robić wam chłopcy żadnych nadziei. Skradziony przedmiot znaleziono u Roberta Barney'a, a dama, która twierdzi, iż to Robert Barney skradł jej torebkę zezna to samo przed sądem. Tu nie pomogą żadne zapewnienia o niewinności. Myślę, że sprawa skończy się zesłaniem lub więzieniem. Mimo to zajmę się sprawą i obejmę obronę Roberta Barney'a. To jest wszystko, co mogę wam obiecać.

Po opuszczeniu kancelarii adwokackiej, John przypomniał sobie, że za pół godziny wyjdzie pierwsze wydanie wieczorne, nie ma więc celu iść do domu.

Fred patrzył na Johna wzrokiem pełnym ufności. To podnieciło chłopca do głębszego zastanowienia się nad sprawą kolegi.

— Bezwarunkowo należy pomóc Robertowi — pomyślał i nagle gwizdnął cicho z zadowolenia. — Mam pomysł Fred — zawołał z radością — najważniejsze jest, abyś poznał tych chłopców, którzy stali obok tej pani... Czy poznasz ich?

— Ależ, tak, nawet znam jednego z nich, nazywa się Bill Smith i mieszka w Brooklynie. Był zawsze łobuzem. Nie chodził do szkoły i często był za rozmaite sprawy karany.

— Doskonale, teraz pojedziemy do Brooklynu i zobaczymy, czy nie uda się nam spotkać go. Dziś nie będziemy już sprzedawać wieczornego wydania. Najważniejszym jest, abyśmy ratowali Roberta.

— Ale wytłumacz mi, na co ci Bill Smith? — pytał Fred.

— Zobaczysz. Przedewszystkiem musimy go odszukać. Czy on ma rodziców?

— Tak, jego ojciec ma szynk...

Przez szereg długich godzin szukali, John i Fred mieszkani Billa Smitha w Brooklynie. W końcu zapadła noc, a poszukiwania były bezowocne.

Na drugi dzień w czasie odbierania wydania porannego „New York Herald”, zapowiedział John Workmann kolegom, by wszyscy przed pójściem do szkoły zgromadzili się przed administracją pisma, gdyż chce się z nimi naradzić w ważnej sprawie.

W dwie godziny później chłopcy pojawili się na oznaczonym miejscu. John Workmann zaczął:

— Koledzy! Wiecie, że Roberta Barney'a aresztowano wczoraj, czy uważacie go za winnego?

W oczach chłopców zabłysło oburzenie:

— Ależ nie — zawołali — Robert Barney był zawsze uczciwy. Możemy to wszyscy poświadczyć.

— Takie zaświadczenie nic mu nie pomoże — odparł John — ale może potraficie pomóc mu w inny sposób. Czy zna który z was Billa Smitha z Brooklynu?

— Znamy — zawołało dwóch chłopców. — Chodzimy z nim do szkoły. To skończony łobuz.

— Wiem o tem, wczoraj starałem się go odnaleźć, ale mi się nie udało.

Rys. A. Żmuda.

W tem Bill, widząc przewagę, skoczył jak rutynowany bandyta w wąskie drzwi sklepu, wyciągnął z kieszeni rewolwer i skierował lufę ku chłopcom.

— Widziałem go — zawołał jeden — przed pięcioma minutami wałęsającego się po Broadway'u z kilku innymi łobuzami.

— Gdzie widzieliście go? — pytał John.

— Na Trzydziestej drugiej ulicy, tam kręci się często.

— Nie mamy zatem czasu do stracenia, teraz jest w pół do ósmej, a o dziesiątej prowadzą Roberta Barneya do magistratu. Tam mają orzec, czy on jest winny kradzieży, czy nie. Do tej pory musimy Billa Smitha doprowadzić również do magistratu. Wszyscy musicie pomóc mi w schwytaniu Billa, gdyż chcę rozmówić się z nim poważnie. Jeśli który z was spotka go, to niech go przytrzyma.

Chłopcy niedługo szukali. Przed sklepem z papierosami stał Bill Smith z czterema kolegami i częstował ich papierosami. John przystąpił do niego, położył mu rękę na ramieniu i rzekł:

— Cieszę Billu, że cię widzę. Mam ci coś do powiedzenia.

Bill Smith był silnie rozwiniętym chłopcem. Prawie o pół głowy przewyższał Johna.

— Z taką małą mam rozmawiać? — powiedział Bill i spojrzał lekceważąco na Johna.

— O tem porozmawiamy już gdzieś indziej — rzekł John spokojnie.

Wtem Bill wraz z towarzyszami zauważyli, że otoczył ich gęsty pierścień chłopców.

— Czego chcecie? — krzyknął zaskoczony, przeczuwając grożące niebezpieczeństwo i sięgnął prawą ręką do kieszeni.

Żaden z chłopców nie drgnął, czekali na rozkaz Johna Workmanna.

— Puście mnie — krzyknął Bill i odepchnął Johna — zróbcie mi zaraz miejsce, bo się to smutno może skończyć... — zawołał groźnie.

— Dobrze jesteś ziółko, ale teraz trochę przeliczyłeś się — rzekł spokojnie Workmann. — Przyszliśmy, aby porachować się z tobą w magistracie za Roberta Barney'a.

Twarz Billa zaczerwieniła się i John, który obserwował przeciwnika, dopatrzył się w tem jego winy. Ale drab zaśmiał się uraglowie i wzruszył ramionami.

— Cóż ja mam wspólnego z Robertem Barney'em? Ja nie włożyłem mu torebki między gazety.

— Więc kto? — zawołał John Workmann — pewnie twój towarzysz?

— To nieprawda! — wmieszał się jeden z towarzyszy Smitha.

— Słyszeliście — wrócił się John do swoich towarzyszy. — Sam się zdradził. A teraz Billu, pójdziesz ze mną do magistratu.

— Zobaczymy, czy pójde!!! — wrzasnął Bill i oczy rozgorzały mu złym blaskiem.

— Biercie go — rozkazał Workmann.

Wtem Bill, widząc przewagę, skoczył jak rutynowany bandyta w wąskie drzwi sklepu, wyciągnął z kieszeni rewolwer i skierował lufę ku chłopcom. Zanim którykolwiek zdołał się usunąć, Bill zaczął strzelać na oślep z rewolweru. Kilku chłopców z jękiem upadło na ziemię. John poczuł również ból w lewym ramieniu tak dotkliwy, jak gdyby go kto uderzył ostrym batem.

Czyn Billa oszołomił przez chwilę chłopców. Lecz John jak kot skoczył na bandytę, pochwycił go w ramiona i cisnął na ziemię. Ale byłby nie sprostał mocniejszemu i zwinnemu Billowi, który w bójkach był wyszkolony i już wyciągał z kieszeni ostry nóż, gdyby nie gromada chłopców, który spostrzegłszy niebezpieczeństwo wyrwali mu nóż i ujęli bandytę pomimo dzikiego oporu.

Zaalarmowany strzałami policjant przybiegł natychmiast. Czterech chłopców było rannych i tych musiała policja odwieźć do szpitala. John Workmann twierdził stanowczo, że nie jest ranny. Na jego prośbę policjant odprowadził przez ten sam magistrat, w którym miał być Robert Barney, Billa Smitha i jego towarzyszy.

Sędzia słuchał uważnie opowiadania Johna i jego kolegów o przytrzymaniu Smitha i śmiertelnej walce.

Pod krzyżowymi pytaniami sędziów, przebiegły Bill starał się zasłonić kłamstwem, ale wkrótce załamał się i dawał coraz bardziej mętne odpowiedzi. Przysnął wreszcie się, że odciał nożycami torebkę i z obawy przed posądzeniem wsunął skradzioną rzecz między gazety stojącego tuż obok niego Roberta Barney'a.

Policjant przeszukał kieszenie aresztowanego i wydobył z nich narzędzia złodziejskie.

Ten fakt złamał zupełnie zuchwałość Billa i dowiódł, że jest to młodociany, a już niebezpieczny rzezimieszek.

Roberta Barney'a uwolniono natychmiast. Na odchodnym sędzia szepnął:

— Wolność swoją zawdzięczasz temu małemu Sherlockowi Holmesowi... i wskazał na Johna Workmanna.

Bohater zajął chwilę jeszcze przed stołem sędziego, nagle pobladł i upadł na podłogę.

Policjant i urzędnik, którzy cucili omdlałego, teraz dopiero zobaczyli, że chłopak ranny jest kulą Billa Smitha. Upięty krwi osłabił go tak silnie.

Na szczęście rany jego i towarzyszy nie były poważne. Po opatrunku chłopcy mogli odejść do domu. O pracy naturalnie mowy nawet być nie mogło. Robert Barney wyjednał u kolegów, że w drodze składek utrzymają przy życiu tych kilku swoich towarzyszy, którzy tak bohatersko stanęli w jego obronie.

Wypadek stał się głośny. Obszerne kroniki policyjne rozniosły go po całym Nowym Yorku.

Nazwisko Johna pojawiło się znów w gazetach.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

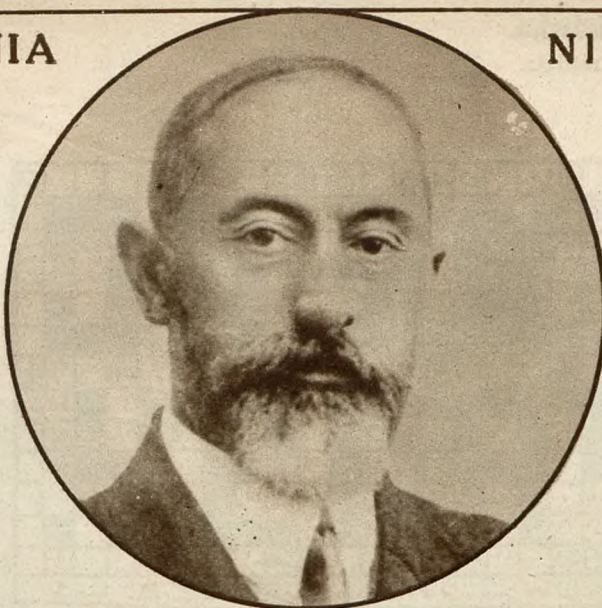
W ROCZNICĘ OGŁOSZENIA

NIEPODLEGŁOŚCI GRUŻJI.

Królowa Tamara Wielka (1184—1214), która utworzyła cesarstwo trapezuńskie i dała Gruzji złoty wiek.

Jest jeden naród — i nawet nie tak daleko, nie gdzieś za morzami mieszkający, który, chociaż ogłosił swoją niepodległość lat temu dziewięć, zostaje nadal faktycznie w obcej niewoli. To Gruzja. Dzięki przewrotowi rewolucyjnemu w Rosji naród gruziński uwolnił się w r. 1918 z pod jarzma rosyjskiego i odzyskał swą dawną niezależność, ogłosiwszy to uroczystie dnia 26. maja tegoż roku. Niestety jednak w trzy lata później rząd bolszewicki w zdradziecki sposób dokonał napadu na republikę Gruzji i po kilkotygodniowych ciężkich walkach ujarzmił ją z powrotem. Dzisiaj jedynie tylko rząd francuski uznaje niezależność Gruzji formalnie i udziela akredytywy posłowi gruzińskiemu w Paryżu. A kraj to o bogatej i nieraz chlubnej przeszłości.

Noe Zozdania, były naczelnik państwa gruzińskiego, obecnie prezes rządu narodowego gruzińskiego w Paryżu.

Wspomina się o nim poraz pierwszy za czasów Aleksandra Wielkiego, w III. wieku po Chr. Misjonarze armeńscy nawracają pogański dotychczas naród, w piątym wieku państwo to święci swój okres świetności, na przełęcz XII. i XIII. stulecia ma swój złoty okres ze słynną królową Tamarą. Rozpada się później na poszczególne

Irakli II. (1762—1798), w okresie swych rządów stoczył 150 bitew z Muzułmanami. W roku 1783 poddał państwo swoje pod protektorat Katarzyny rosyjskiej. Aleksander I. układ ten naruszył, zniósł państwowość Gruzji i wcielił ją do Rosji.

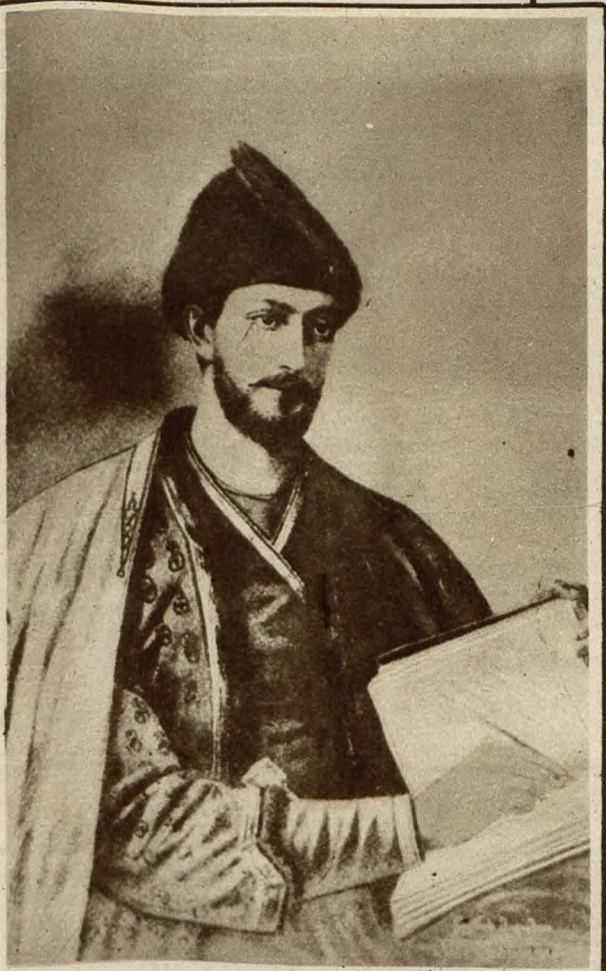
zresztą Gruzja zupełnie obca. Dzięki pobytowi w Polsce poety gruzińskiego Kuruliszwili, który padł później ofiarą wstrząsającej tragedji, zapoznaliśmy się z poezją tego narodu. Osobliwy charakterystyczny urok posiadające pieśni gruzińskie, niegdyś o chwale, później o nieszczęściu narodowym śpiewające, mimo całej odrębności językowej nie mogą obco brzmieć dla duszy polskiej, która w swej własnej literackiej twórczości podobne ma akcenty. Jak pieśń polska z dni chwały, przeszedłszy przez dni smutku, doczekała się ponownej radości, tak niewątpliwie i narodowi gruzińskiemu łaskawsze losy ziszcza kiedyś jego marzenia.

Ag. fot. „Światowida”, zdj. na pl. kraj. „Alfa”.

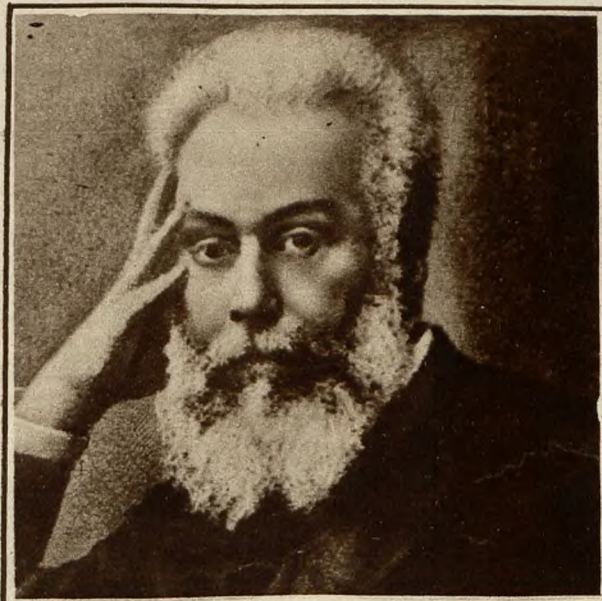

Herb państwa gruzińskiego : na czerwonym tle wyobrażony św. Jerzy.

części. Z początkiem w. XIX. zostaje w całości wcielone do imperjum wszechrosyjskiego. Naród polski, który jak żaden inny, we własnych dziejach doświadczył gorzkiej niewoli, ma pełną sympatię do Gruzji, która w tych dniach właśnie obchodzi dziewiątą rocznicę swej niepodległości, przez obcą przemoc zduszonej. Nie jest nam

Szotha Rusthaveli, król poezji gruzińskiej w w. XII, autor słynnego poematu p. t. „Skóra Lamparta”.

Książe Akakij Cerethelli, zmarły w r. 1915, poeta i jeden z największych patriotów rosyjskich.

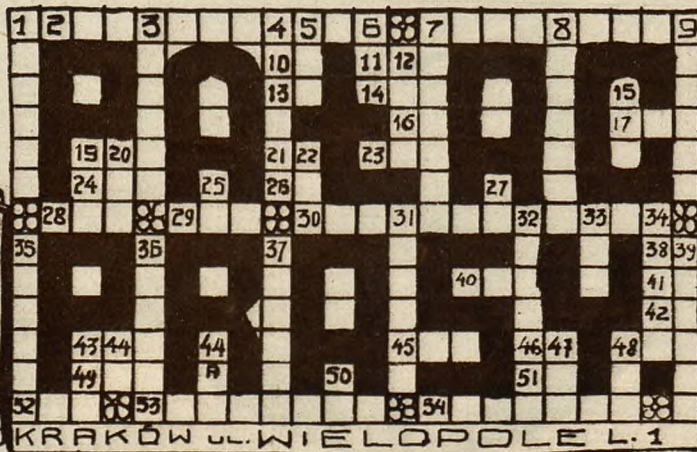
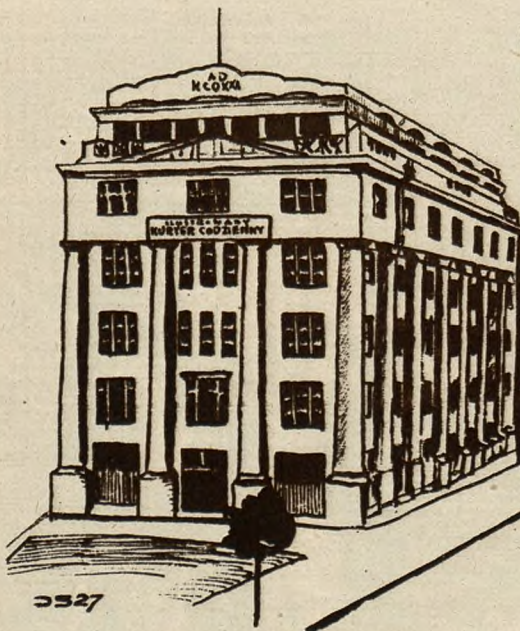

Święta Nina, dzięki której król Miriam przyjął chrześcijaństwo i ogłosił je wiarą państwową.

Krzyżówka.

Ul. J. Stratiłato.

W każdy kwadrat powyższej figury należy wstawić jedną literę tak, aby powstało 53 wyrazów. Czarne pole lub liczba porządkowa oznacza koniec każdego wyrazu.

Znaczenie wyrazów:

Pionowo:

1. Wódz franc. za Ludwika XII. 3. Myśliwska nazwa zająca. 4. Odmiana hieny. 5. Japoński okręt wojenny. 6. Dowód do gry np. loterii. 7. Wiosna w Małop. wschodn. pamiątką kłosa tatarów w r. 1589. 8. Szczyt tatrzański. 9. Góra (bibl.) na Kaukazie. 12. Dobrze w jez. martwym. 15. Król węgierski. 19. Kochaj w jez. martwym. 20. Uderzenie inaczej. 22. Brama po arabsku. 25. Ton. 27. Spółgłoska. 31. Litewska bogini rzek i jezior. 32. Lud zamieszkały na wyspie Luzon, uroczysta data w dokumentach. 34. Córka króla Kolchidy. 35. Masło na Kujawach. 36. Stolica państwa tureckiego. 37. Imię męskie. 39. Zwierzę drapieżne. 43. Rzeka w Polsce. 44. Zaimek. 44a. Zwierzę domowe. 47. Przeczenie. 48. Skutek potłuczenia się. 50. Nawoływanie na kogoś, popularnie wspak.

Poziomo:

1. Nazwisko i pierwsza litera imienia znakomitego dyrektora teatru w Polsce w ub. stuleciu. 7. Przyrząd muzyczny używany na Ukrainie. 10. Przyimek. 11. Zaimek. 13. Przyimek wspak. 14. Zwierzę drapieżne. 17. Miasto na Podolu. 19. Papuga. 21. Od jez. martwym. 23. Radca krakowski za Kazimierza Jagiellończyka. 24. Roślina. 26. Ton. rodzaj zapory rzecznej. 29. Wyrób z mleka. 30. Malarz polski urodz. 1857. 38. Spółgłoska. 40. Część naczyń. 41. Inaczej ofiaruje. 42. Spółgłoska. 43. Liczebnik. 45. Część twarzy. 46. Zaimek. 48. Ciało lotne. 49. Rzeka w Europie. 51. Zaimek. 52. Poeta polski, w XIX w. 53. Zwierzę stepowe w Afryce. 53. Współwzrostnik Batorego do tronu Siedmiogrodzkiego.

Za trafne rozwiązanie powyższej zagadki redakcja „Światowida” przeznacza jako nagrodę

sześć eleganckich ręczników kąpielowych.

Rozwiązanie zagadki należy nadsyłać do dnia 4 czerwca, b. r., wraz z zał. kuponem.

winski, J. Górski, Radom. H. Majchrowski, Jarosław. W. Muchowiczowa, Kobiór. M. Tominiński, Grodno. Z. Królicki, Tłumacz. J. Schmidt, Bydgoszcz. I. Krajewski, Włodzimierz. St. Kaźmierczak, Ostrowiec. L. Policha, Lublin. M. Rundowa, Bielsko. K. Turkiewicz, Zółkiew. D. i W. Kowalczewski, Wadowice. J. Kwiećkowska, Dobrzeli. B. Niemiec, Tarnopol. K. Radomski, Inowrocław. S. Wasilewski, Ostrowiec. J. Grabiańska, Ostrzeszów. H. Szejbrowski, Leszno. W. Oleksiuk, Dolina. S. Dziwiewski, St. Szymański, Krasnik. R. Kosela, Sandomierz. B. Chamski, Bydgoszcz. Z. Iwanska, Włocławek. E. Danelówna, Dzieżycie. E. Jackowska, Borysław. St. Bidziukówna, Żywiec. R. Kondziolka, Żywiec. Z. Łabęcki, Tarnowskie. Góry. J. Jeżowa, Piotrków. M. Kowalczewski, Wadowice. T. Czepe, Wadowice. J. Kochanski, Stanisławów. A. Rusiński, Stanisławów. W. Bittner, K. Huta, Jajko, Chrzanów. K. Borkowa, Strem. W. Ryszkowski, Dębica. Szepsówna, Toruń. L. i St. Warszawskie, Toruń. St. Dziurzyńska, Brześć. M. Fojcikowa, Rożdżeń. L. Watzkowska, Mościska. Wł. Karwasiecki, Wolanka. M. Gieralowiec, Wadowice. K. Mockała, Lida. Z. Pogorzelski, Zawiercie. T. Serafin, Jarosław. St. Goldflusówna, Dębica. Z. Zielinska, Dębica. B. Kościelicka, Tursko. J. Miodowiczówna, Pobiedziska. L. Osmiałowska, Leszno. Sturnowa, Rostarszewo. E. Mikucka, Krzeszowice. St. Uchnast, H. Sawicka, Tarnopol. A. Dulasówna, Dąbrowa. G. W. Wróblewski, Trzebinia. Wł. Bobiński, Zgierz. A. Komorowska, Lubichowo. A. Guziński, Tczew. M. Siuchniński, Bydgoszcz. J. Urbanke, Bielsko. St. Kaczowski, Łęczyska. A. Kaliszewski, Pisk. M. Sowińska, Wadowice. W. Kamiński, Szafary. L. Szewstowska, Tczew. L. Soukup, Borysław. M. Rudawska, Borysław. K. Jelschin, Tarnopol. Z. Pruszyńska, Kostopol. K. Guzik, Tomaszów. W. Wegnerówna, Dąbrowa. S. Michalski, Sianki. B. Busza, Grudziądz. M. Morawski, Suwałki. J. Mąkowski, Solec. J. Turska, Tymbark. M. Czoliłowa, Kalisz. E. Schnude, Kruszwica. X. Piotrowski, Lechlin. J. Żyła, Bojanów. J. Opiełńska, Września. J. Chlebowska, Olszewska. „Marszyska”. Podzamcze, Rudasiewski. K. Huta, Dobrzański. Krasnostaw. St. Gliniska, Lubliniec. W. Mogilnicki, Bzowiec. Czarnecki, Chojnice. A. Dybaś, Bydgoszcz. P. Bogacki, Konin. A. Kostrzewski, Przemyśl. Z. Grodzicka, Brześć. J. Borys, Łomża.

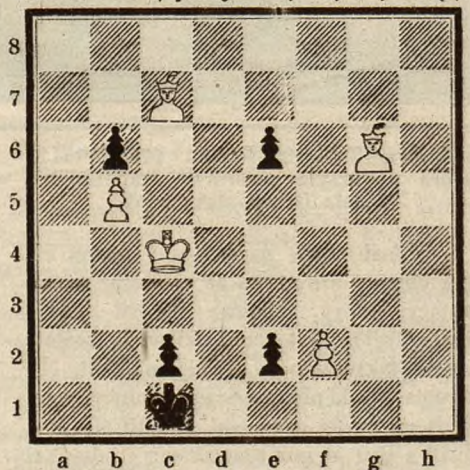
W losowaniu o nagrodę za trafne rozwiązanie zagadki los padł na p. J. Augustynowiczową, z Krakowa. Redakcja „Światowida” uprasza ją, aby podjęła nagrodę w postaci aparatu dedektorowego w lokalu redakcji „Światowida” w godzinach urzędowych.

Dział szachowy.

Pod redakcją Mieczysława Gałuski.

K. A. L. Kubbel (I. nagr. w konk. Szachmaty za r. 1925).

Czarne: Kc 1, pion: b 6, c 2, e 2, e 6 (5).

Białe: Kc 4, Ge 7, g 6, pion: b 5, f 2 (5).

Końcówka 5+5=10.

Białe zaczynają i wygrywają.

Rozwiązanie problemu S. Kaminer.

1. G-e1+ K-g5 2. Sxe6+! Wxe6 3. D-h4+! Kxb4. 4. f4+ K-g4 5. h3+ Kxf4 6. G-d2x.

Partja.

Białe: B. Kosticz. Czarne: Wł. Prokesz.
Grana w międzynar. turn. w Bardjowie w roku 1926.
Nieregularna.

1. c4 c5. 2. S-f3 S-f6. 3. S-c3 d5. 4. cxd5 Sxd5. 5. g3 (1) g6. 6. g-g2 G-g7. 7. 0-0 S-f6 (2). 8. d3 S-c6. 9. g-e3 S-d4 (3). 10. Wa-c1 G-f5. 11. Sf-d2 e5. 12. S-b3 D-c7. 13. Gxd4 cxd4. 14. S-d5 Sxd5. 15. Gxd5 D-d6. 16. W-c5 (4) W-b8. 17. D-c2 G-d7. 18. G-g2!! (5) 0-0. 19. W-d5 D-e7. 20. D-c7 Wf-d8. 21. S-a5 (6) D-e8. 22. Sxb7 Wd-c8 (7). 23. Dxd7 Dxd7. 24. Wxd7 W-c2. 25. G-d5 K-h8. 26. S-d6 h5. 27. Sxf7+ 28. Sxe5 Wxb2. 29. G-f3 Wxe2. 30. S-c4, Czarne poddały się.

Uwagi B. Kosticza:

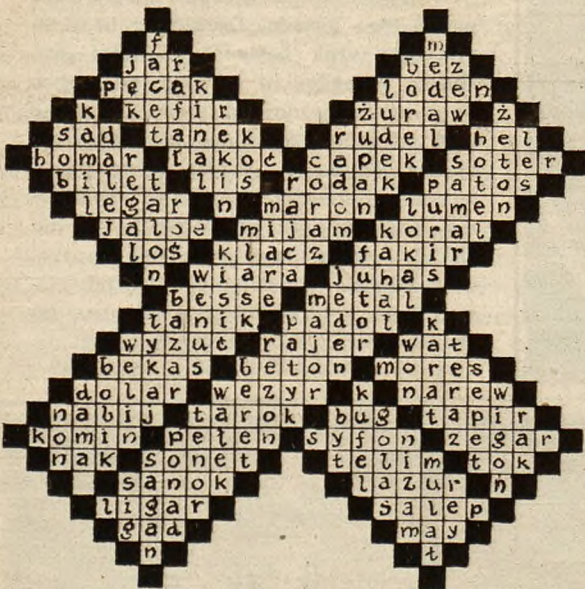
1. Lepsze, niż Niemcowicza 5. e4, gdyż sprowadza zawikłania.
2. Strata tempa. Lepsze 7... S-c6.
3. Na 9... c4 miałyby białe po: 10. d4 a następnie G-f4, D-d2, Wf-d1 silną grę w centrum.
4. Bardzo ważne ze względu na wzmocnienie. stanowiska G-d5. Błędem byłoby teraz: 16... b6? z powodu 17. Gxa8 bxc5. 18. D-c2 G-f8. 19. W-c1 i utraty piona.
5. Najlepsze i najtrudniejsze posunięcie w tej partji, ponieważ unika warjantu remisowego, gdyby białe skusiły się na 18. D-c4. W tym wypadku Czarne mogły po: K-e7. 19. Wf-c1 b6! (nie 19... Wh-c8 z powodu 20. Gxb7). 20. W-c7 Wh-c8 uzyskać równą grę.
6. Nie 21. S-c5? z powodu: Wb-c8.
7. Po: 22... Wb-c8 czarne traciły jakość przez: 23. D-a5.

Nowości filatelistyczne.

W dalszym ciągu dla Marokka Francuskiego wydane zostały 3 znaczki o nowych wartościach, dostosowane do taryfy pocztowej. Ukazały się w formie wysokim leżącym 1.95 fr. brunatny, 1.40 fr. czerwony, 1.95 fr. niebieski. (Biuro Filatelistyczne Jerzy Krzyżanowski, Łódź, Andrzej 4.)

Rozwiązanie zagadki z nr. 19.

Trafne rozwiązanie nadesłali:

Z Warszawy: Z. Szmarsłówna, M. Miszczakowa, J. Halski. A. Wiśniowska, Z. Tietz, Cz. Błażejowski, J. Krajewski, K. Tuszyński, J. Szymanowski, Cz. Kozłowski, W. Ostrowska, W. Pullichowa, I. Ejsmond, H. Niewęgłowska, St. Krawiecki, W. Kreczyńska, K. Olpiński, W. Jaworowska, J. Landau, Z. Bergerowa, St. Morawski, M. Janczyński, J. Sikorski, M. S. B. J. Pruszeńska, B. Pitak, D. Herbstmanówna, D. Babinska, E. Schubert; z Łwowa: W. Zajackowska, Z. Kanneberg, St. Litwinowicz, B. Panas, K. Walawender, G. Geppert, M. Tworzyńska, Z. Nowińska, Wł. Ślubiński, F. Halacińska, J. Fabry, M. Niewiadomska, St. Gostłowski, J. Węgierski, Z. Kisilinderowa, Z. Norx, Wł. Boner, M. Żak; z Krakowa: W. Tepper, St. Zapiór, J. Robak, L. Zapiórówna, H. Konopka, Wł. Helfer, St. Mirowski, J. Augustynowiczowa, W. Karwasiewski, O. Hanczakowska, J. Janikowski, M. Senowska, M. Jaworska, Br. Zapiór, M. Kamionkówna, A. Rotter, B. Johannes, St. Kędzierska, R. Zabiegaj, J. Gdowski, J. Rospondówna, St. Kmieć, „Halina”, kpt. Skowroński, W. Studencka, A. Sowiński, Z. Kleinhaendler, A. Koebowa, Wł. Budzisz; z Poznania: T. Sobiecki, F. Bekielewski, E. Huber, Z. Rakowska, E. Kargeowa, H. Szalkowska, I. Ślawińska, Z. Wanicka, Z. Block, W. Ostrowski, U. Graczyński, K. Chuchracki, Z. Biesiadecki, M. Pfiznerówna, Z. Lissowski, B. Magdziński, W. Kortylewicz; z Łodzi: I. Starońska, A. Gerszenowicz, Z. Knapik, St. Litmanowiczówna, D. Sikorska, St. Steinberg, Z. d'Andria, H. Hendler, St. Machiewicz, E. Ryckowska; z Wilna: M. Kulicka, K. Sobolewski, „erer”, H. Luskowiczowa, W. Per, G. Łukasiewicz, Z. Karasiowa, G. Hajkowicz, J. Kłyszajko, B. Ramułtowa, Jeżów. St. Szeferowa, Zakopane. J. Kawecki, Jaworzno. J. Sass, Krzeszowice. K. Wolny, Bydgoszcz. J. Kosiak, Zagajewiczki. B. Wojciechowski, Sokal. I. Lewicka, Stryj. R. Cetnerowski, Gdańsk. Z. Dancówna, Oświęcim. J. Salz, Tarnów. T. Berner, Mikołów. I. Ganszerowa, Biała. M. Dutkowski, Z. Reymannówna, J. Stiefl, Krosna. J. Tokarzewski Kańczuga, Z. Traciłowska, Oświęcim. St. Małachowski, Drohobycz, Zakopane. A. Wojcik, L. Masewski, Bydgoszcz. J. Paszkowski, Zakopane. J. Agarowiczówna, Zakopane. N. Brandtowa, Konin. J. Wyszynska, Oszmiana. A. Jasińska, Biała. J. Grylaszewski, N. Sącz. B. Morgenbesser, Łosznów. ppor.

KUPON do losowania nagrody za rozwiązanie zagadek w nr. 22. z dn. 28. maja, 1927 r.

H U M O R.

Z artykułu o górach w sezonie.

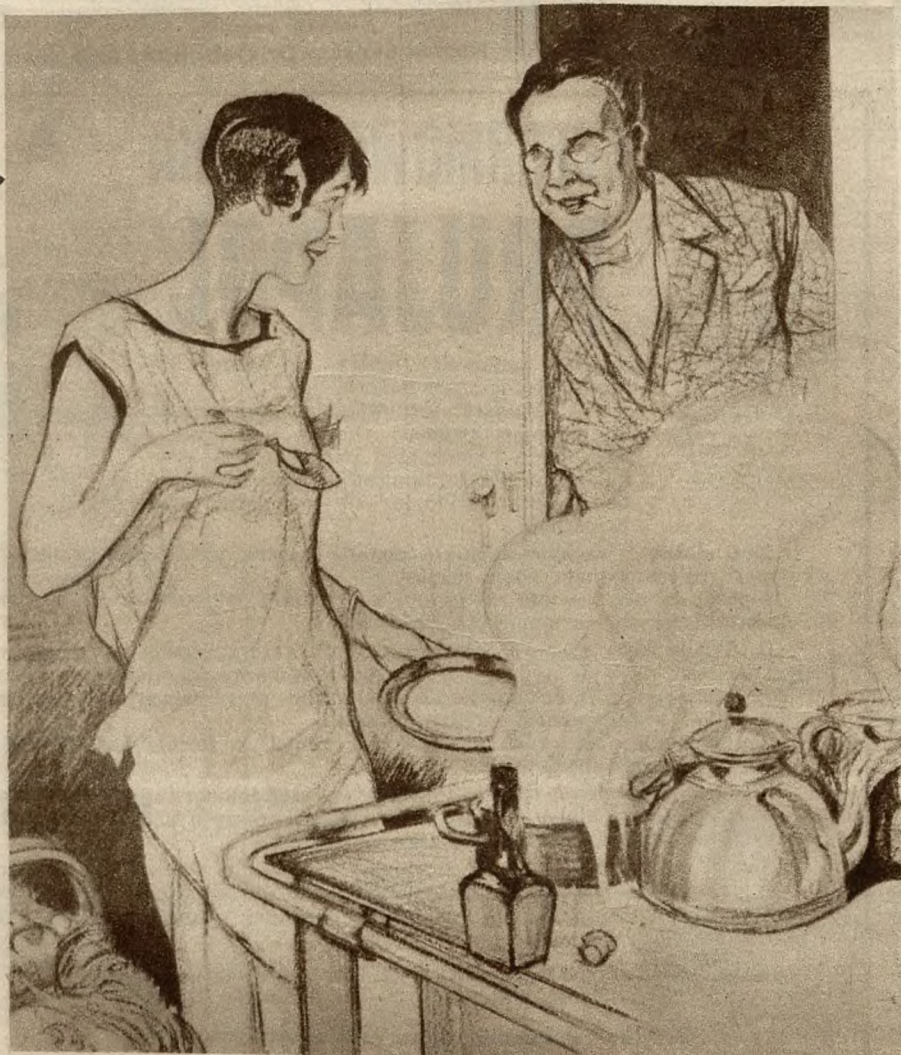
Pani Dulka w górach.

„... z gwaru i hałasu wielkomiejskiego, ucieka człowiek w ciszę wspaniałych gór i leczy swe nadszarpane nerwy w bezwzględnej samotności.

Radykalny sposób.

„...jakby to, przy tej pięknej pogodzie, prędko wyschła bielizna na polu...”

— Ugotowałam już obiad, więc muszę pożywić tego żebraka, który stoi za drzwiami.
— Dobrze, dobrze! Odstrasza go raz na zawsze...

— Czekoladki? ... Nie. Dziękuję. Boję się stracić swą „linję”.
— Ale przecież to czekoladki Fuchsa, od nich się nie tyje!...

Nagrody klubu sportowego „Warta” w Poznaniu.

Klub sportowy „Warta” w Poznaniu, urządza dnia 5 i 6 czerwca z okazji swego piętnastolecia ogólno-polskie zawody lekkoatletyczne, na które przeznaczono cały szereg cennych nagród, m. i. puchar dla klubu, zwycięzającego w konkurencji panów (1), puchar „Il. Kurj. Codz.” dla klubu, zwycięzającego w konkurencji pań (2), oraz dalsze nagrody dla zwyciężekich sztafet.

Fot. Camera.

PRAGNIECIE WYLECZYĆ SIĘ Z REUMATYZMU I PODAGRY

cej ludzkosci.

KAZDEMU PRÓBA BEZPŁATNA. Napiszcie mi natychmiast, a otrzymacie

zupelnie gratis i franco próbę wraz z objaśnieniem za pośrednictwem moich we wszystkich

krajach urządzonych składów, i wówczas sami przekonacie się o nieszkodliwości środka tego

oraz o jego szybkiej skuteczności.

243

Rwące, kłujące bóle w członkach, stawach, obrzmiałe miejsca, zniekształcone ręce i nogi, kurcze, częste cięcia, nawet osłabienie wzroku występują często jako skutek cierpienia reumatycznego i podagrycznego, które powinny być usunięte, w przeciwnym razie choroba wciąż postępuje. Proponuję ulecącą, rozpuszczającą kwas moczowy kurację wodą mineralną, która poprawia przemianę materii i zwiększa wydzieliny, a więc żaden tak zwany uniwersalny lub tajny środek leczniczy, który dobroczynna matka natura udziela dla dobra cierpiących ludzkości.

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalersstraße 5. Oddział 19.

Foto - Akty! Oryginalne zdjęcia pełne pikanterji dla miłośników i amatorów. Bogato lustrwana kolekcja wielkości 10+18 cm. w ilości 180 reprodukt. oraz katalog zł. 5. Wysyła się za uprzednim listownym przesłaniem gotówki. Wysyłka w liście zapieczęt. bez podaw. wysyłając. Korespond. również po polsku. Pobranie niedopuszczalne. B. Bekierman, Bureau Post XI-e Boite 8, rue Mercœur Paris Francja. 57

„OLLA”
Jedyna istniejąca niedosięgnięta marka światowa, udowodniona zupełna gwarancja za każdą sztukę. Ceny sprzedaży detalicznej za tuzin: Nr. 1202 — zł. 9.—, Nr. 1203 — zł. 5.40, 17

OBJEKTYW TO OKO

aparatu fotograficznego. Podobnie jak człowiek w każdym swym ruchu i czynie od czasu jest zależnym, tak i fotografia od sprawności obiektywu. Im on lepszy, tem piękniejszy obraz, tem większa radość Wasza! Dlatego też największe fabryki aparatów fotograficznych zaopatrują je tylko w ZEISSA TESSAR, najlepsze i wypróbowane obiektywy świata.

Kupujcie aparaty fotograficzne tylko z obiektywami

ZEISS TESSAR

Sila światła 1:2,7, 1:3,5, 1:4,5, 1:6,3.

Jedyny obiektyw do wszystkich celów fotografii.

Składy przyborów fotograficznych dostarczają aparaty fotogr. światowych fabryk tylko z Zeiss obiektywami.

Obszerne katalogi P. 636 bezpłatnie z fabryki Carl Zeiss, Jena, lub u jej zastępców.

PRZEDSTAWICIELE:

215

J. SEGALOWICZ
Warszawa
ul. Szpitalna Nr. 3

„URANIA”
Kraków
ul. Karmelicka 11

Nerwowi, neurastenicy

cierpiący na drażliwość, słabość woli, brak energii, melandolje, przesyt życia, bezsenność, ból głowy, wrażliwość nerwów, śledziennice, nerwowe zaburzenia serca i żołądka, otrzymają bezpłatnie broszurę Dr. Weisego. Słabość nerwów. Dr. Gebhard i Ska, Gdańsk 159

Życ i używać!

Najwyższą sztuką życia obdarzone są kobiety, które dzień powszedni ozdabiają różami. Obrac „4711” do ciągłego użytku jest to posiadać ową sztukę w całej rozciągłości. Cudownie nęcący zapach tej wytwornej wody przetrzuca subtelne nici i podsycza czar uroku kobiecego. Wszędzie tam, gdzie zbiera się wytworne towarzysztwo, spotyka się każdy kulturalny człowiek z jej czarującą mocą i niechaj mu jej nigdy nie będzie brak.

Jedynie prawdziwa z marką prawnie zastrzeżoną „4711” (Etykieta Niebiesko - Złota).

4711 Eau de Cologne

Gener. Zast. na Rzeczposp. Polską Zygfryd Bochner i S-ka, Dziedzice.

183

REFORMOWA OPASKA PRUJAPOL

wywiera znakomity wpływ na figurę i zapewnią osiągnięcie modnej linii.

„Prujapol” jest wygodna w noszeniu, nie krępuje swobody ruchów, nie ulega zniszczeniu i zastępując masaż, przez równomierne przyleganie oddziałuje dodatnio na organy, znajdujące się wewnątrz jamy brzusznej.

Być matką i zachować smukłe kształty można jedynie, używając opaskę „Prujapol”, zalecaną przez wielu lekarzy. Opaska ta nie zawiera w części nabrzmuszonej tak przykrych w noszeniu stałek i odznacza się następującymi zaletami:

1. Składa się z szeregu pasek gumowych, z których każde po zużyciu można małym kosztem zastąpić nowym. W ten sposób sama opaska nie niszczy się wcale.
2. Sznurowanie się ją równomiernie z wierzchu przy pomocy szeregu tasem, nie wywołując w ten sposób przykrego ucisku.

Panom poleca się również opaskę „Prujapol” w formie pasa niezbędnego dla panów otyłych i sportowców.

Pani H. S. z B. pisze o opasce „Prujapol”: „Przed rokiem kupiłam u Pana opaskę „Prujapol”, i jestem z niej b. zadowolona. Obecnie proszę o nadesłanie mi drugiej opaski o 5 cm. węższej, gdyż o tyle zeszcupiałam.”

Pan Fr. L. pisze: „Przed 6 tygodn. kupiłam u Pana opaskę „Prujapol”, która oddaje mi wielkie usługi. Żałuję bardzo, że nie słyszałam o niej wcześniej. Obecnie proszę o nadesłanie dla mojej żony damskiej opaski „Prujapol” z 4 podwiązkami rozmiaru 105 cm.”

Cena opaski damskiej „Prujapol” Zł. 30.—, dto męskiej „Prujapol” Zł. 25.— ponad 100 cm. dolicza się 3.— zł. za każde 10 cm. objętości.

Wysyłkę uskutecznią się za zaliczeniem pocztowem.

B. PRUSIEWICZ, Poznań, plac Nowomiejski 7.

Przy zamówieniu uprasza się o podanie miary w cm.

DINOL
 płynny, niezawodny środek od potu,
 opatentowany przez Główny Urząd
 Wynalazków Rzeczypospolitej Pol-
 skiej za Nr. 6944, jako zupełna nowość w dziedzinie
 kosmetyki chemicznej. Usuwa radykalnie nieprzyjemny
 pot z pod pach, rąk i nóg. Prosimy się przekonać.
 Lab. chem. 239
DINOL, Warszawa, Elektoralna 26.
 Konto P. K. O. 13.807.

"Salvator"
PLASTER
 NISZCZY
 BRODAWKI,
 ZGRUBIENIA
 SKÓRY
ODCISKI
Żądać wszędzie!
 WYDÓB I SKŁAD GŁÓWNY
 APTKA W. BOROWSKI
 WARSZAWA
 AL. JERZOLIMSKIE 59

**PIĘKNĄ
 FORMĘ NÓG!**
 otrzyma każda Pani nosząca pończochy
"Strujan"
 z czystej elastycznej gumy, która przez
 najcięższą pończochę jedwabną się nie
 odznacza. Dla Pań cierpiących na żyły
 kurczowe niezbędna. Przy zamówieniu
 uprasza się o podanie obwodu w naj-
 grubszym miejscu łydki i ponad kostką,
 według którego wysyłam stosowną
 wielkość. Wysyłkę uskuteczniłam za
 pobraniem pocztowym 25.— zł.
B. PRUSIEWICZ, POZNAŃ
 ul. Młyńska 9. 241

**PILULEKI
 PRZECZYSZCZAJĄCE**
 — Apteki W. Borowskiego —
 najskuteczniejszy środek przeciw
 zaburzeniom żółciowym u osób do-
 rośliwych i u dzieci.
 SKŁAD GŁÓWNY:
APTEKA W. BOROWSKI, WARSZAWA,
 AL. JERZOLIMSKIE 59
ŻADAĆ WE WSZYSTKICH APTEKACH I K. APT.

DO POŁ WIEKU POWSZECHNIE
 ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI
ARAGO
 NISZCZY
 BRODAWKI
 SKÓRY
 STWARDNIENIA
ODCISKI
 ST. GÓRSKIEGO
 WARSZAWA
 ŻADAĆ WSKAŻONE
 48

Wysyłam FOTO-AKTY
 wybór 20.000 najróżnorodniejszych
 zdjęć, katalogi fotograficzne, dru-
 kowane, wzory za pobraniem 10.—
 Nieodpowiednie wymieniam! Wszel-
 kie nowości! Średniki, Warszawa,
 Czerniakowska 150a. Zgłoszenia
 tylko listowne. 244

+ PRZECIWKO SZCZUPŁOŚCI +
 używać stale należy oddawna uznanych
"Wschodnich Pigulek Wzmacniających"
 Powodują one już w krótkim czasie znaczny przyrost
 na wadze, kwitnący wygląd oraz pełne piękne kształty
 ciała (u pań przepyszy biust), potęgają chęć do pracy,
 wzmacniają krew i nerwy. Gwarant. jako nieszkodliwe
 i zalecane przez lekarzy. — Wiele podziękowań. Cena
 paczki 18. 4 paczki, potrzeb do całkowitej kuracji, 72 25
DR. HUGO CARO, Sp. z o. o., GDAŃSK.

Mężczyźni,
 cierpiący na niemoc płciową,
 otrzymają za zwrotem kosztów
 przesyłki w wysokości 1 zł.
 (ewtl. znaczkami pocztowymi)
 bezpłatnie moją książkę o mym
 sensacyjnym wynalazku
"HEUREKA". Adres: Patent 30.
 Cluj, Kolozsvár (Rumunia),
 Postfach 1. 267

**CZYTELNIKÓW
 I PRZYJACIÓŁ
 "ŚWIATOWIDA"**
 upraszamy o powoły-
 wanie się przy zaku-
 pach na ogłoszenia
 "ŚWIATOWIDA"

Jordanin
Dr. W. Sedlitzky'ego
 kąpiel przeciw
OTYŁOŚCI
 (zawieraj. jod, żelazo, sole)
 powod. schudnięcie, nieszkod.
 Zapytajcie się lekarza!

CORDIS
 pieniąca się kąpiel jodowa
 zawierająca
KWAS WĘGLOWY
 wspaniały środek przeciw cho-
 robom serca, neurastenji i reu-
 matyzmowi.
Zasnąć nie można
 nie uspokoiwszy nerwów kąpielą
 jodową zaprawioną tabletkami
"ABIETIN"
 Wpływ kąpeli na cały ustrój
 nerwowy po prostu 110
zdumiewający.
 Do nabycia w aptekach, dro-
 gerjach, perfumerji. lub przez
Zakłady Przemysłowe
Karol Szopper S.A. Bielsko

*Delikatne,
 lekkie płatki
 Luxu, do prania
 najbardziej
 luksusowej
 bielizny.*

MODA, jest kapryśną i zmienną, wiedzą o
 tem wszyscy.

Ostatnim jej "krzykiem," są dessous harmoni-
 zujące z suknią.

Nasze elegantki, mogą teraz śmiało nosić
 jedwabną kolorową bieliznę, gdyż pranie jej,
 stało się od niedawna, czemś nader łatwem,
 prostem, mało skomplikowanem, a to dlatego, że
 obecnie jedwabną bieliznę, pierze się w domu
 używając LUX.

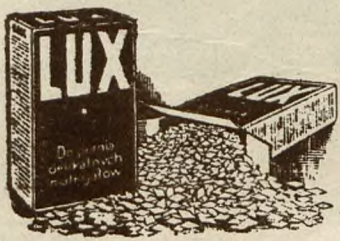
LUX, rozpuszcza się momentalnie w gorącej
 wodzie, wytwarzając obfitą pianę, którą należy
 ubić ręką, przed przystąpieniem do prania.

Pracę wszystko w letniej pianie.

Każdą tkaninę, która znosi kontakt z wodą, pracę
 można w LUX'ie.

Upraną sztukę,
 należy wypłukać
 starannie, zmieniając
 wodę kilka razy.

LUX

KUPON. Do p. L. Reida, Skrzynka Poczтовая
 479, Poczta Główna, Warszawa.
 Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu
 Lux, wystarczającego na próbne pranie.
 Imię nazwisko.....
 Adres.....
 S.14 (Uprasza się o wyraźne pisanie.)

Lever Brothers Limited: Anglja.

245

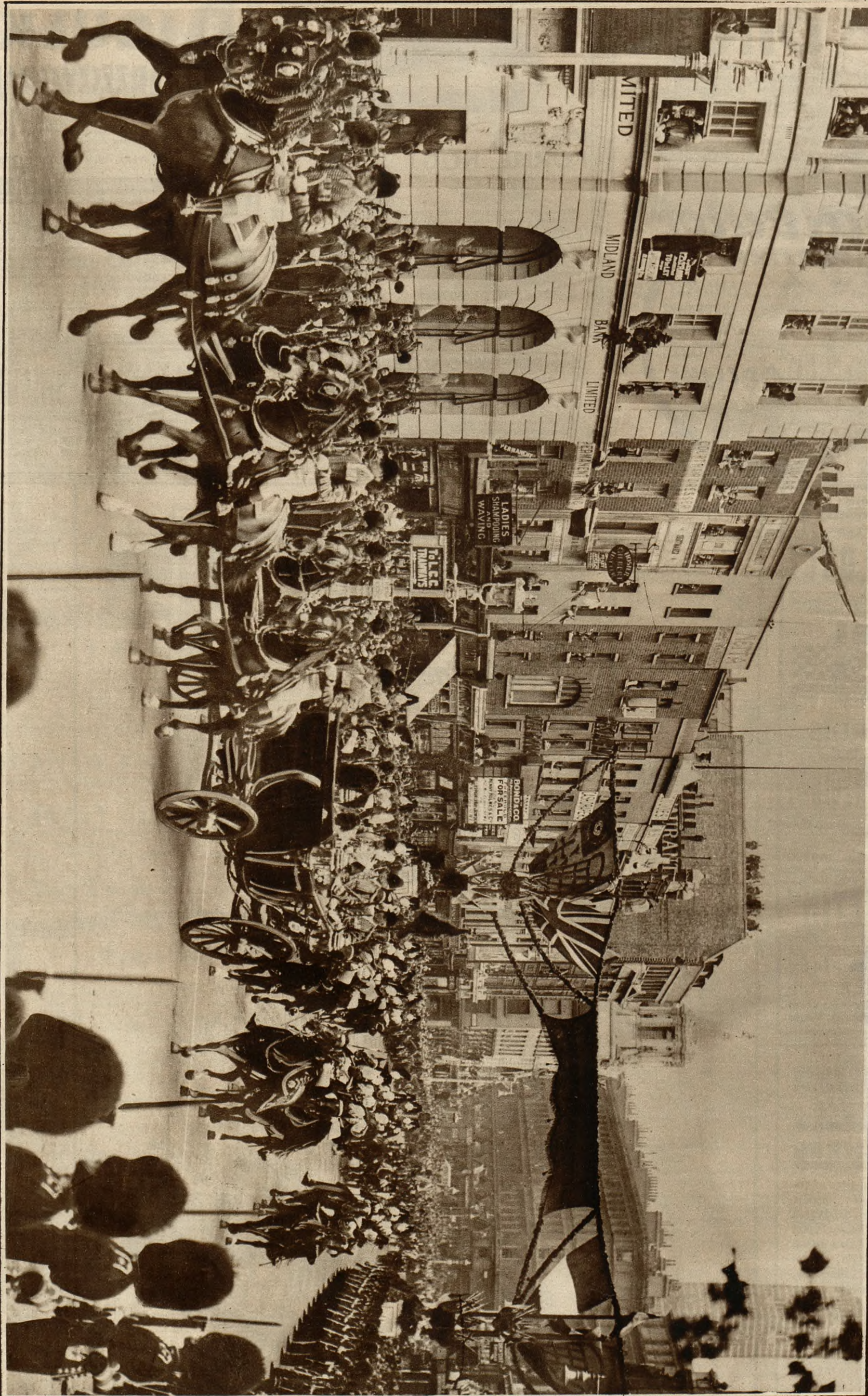
**Ilustrowany
 Kurjer
 Codzienny**
 najpoczytniejszy dzien-
 nik w Polsce, podaje
 codziennie najszybsze
 depesze własne z Polski
 i z całego świata z dzie-
 dziny polityki, gospo-
 darki, nauki, literatury,
 /// sportu. ///

*
 Co tydzień specjalne
 dodatki: literacko-nau-
 kowy, ilustrowany, po-
 wieściowy, sportowy.
 *

Adres:
Kraków, Wielopole 1.

JAK LONDYN WITAŁ PREZYDENTA RZPLTEJ FRANCUSKIEJ.

Śladem swoich poprzedników obecny Prezydent Rzpltej francuskiej pan Doumergue złożył oficjalną wizytę królowi Wielkiej Brytanii Jerzemu V. w jego stolicy, stwierdzając tem żywotność przyjaźni fransko-angielskiej. Nietylko urzędowe sfery, ale i ludność Londynu serdecznie witała okrzykami wspaniałą posadzoną karetę, w której obok króla siedział jego francuski gość.

Fot. Sport & General Press Agency, London.

„Światowid“ wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.

Prenumerata kwartalna : 12:50 złotych ; zagranicą 15 złotych — Cena ogłoszeń za wiersz i mpa 40 groszy. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. Redakcja i Administracja: Kraków, Wielopole 1, tel. 11-98, 44-58, 32-92 Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel: 78-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404-200.

Wydawca i naczelny redaktor: Marian Dąbrowski. — Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. Józef Flach. — Kraków, Wielopole 1. — Drukiem „Ózudag“ — Kraków, Wielopole 1.